Gemeente Diemen

Informatie van het College

Onderwerp:	Ontwerp Warmteprogramma Diemen 2026 en plan-MER
Datum:	18 augustus 2026
Portefeuillehouder:	Rick Poelwijk
Team:	Ruimtelijk beleid
Steller:	Siem Goede

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

De gemeente Diemen stelt zich ten doel om in 2040 volledig fossielvrij te zijn. Dit doel ligt over vijftien jaar en vraagt om een omvangrijke en langdurige transitie. Om deze ambitie te behalen, moeten we nu al concrete stappen zetten en richting geven aan de komende jaren.
In 2021 heeft de raad de Transitievisie warmte (TVW) vastgesteld. Hierin staat beschreven wat de gemeente in de periode 2021-2026 wilde doen om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken. De nadruk lag op isoleren van gebouwen, stimuleren van lokale initiatieven en het zoeken naar duurzame warmtebronnen. De uitgangspunten die in TVW zijn vastgelegd, zijn overgenomen in de Omgevingsvisie Diemen 2040.
Inmiddels is de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) aangenomen. Naar verwachting treedt deze wet op 1 januari 2027 in werking. Deze wet verplicht gemeenten om een warmteprogramma vast te stellen, als update van de TVW. In een warmteprogramma beschrijft de gemeente haar plannen voor het aardgasvrij maken van wijken voor de komende 10 jaar.
Omdat het Warmteprogramma een verplicht programma onder de Omgevingswet is, moeten we hiervoor een plan-Milieueffectrapportage (plan-MER) opstellen. Deze plan-MER is noodzakelijk om de milieueffecten van beleidskeuzes inzichtelijk te maken en weloverwogen besluiten te kunnen nemen.
Op grond van de Omgevingswet is het college het bevoegd gezag voor de vaststelling van een programma.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 18 augustus 2026

Samenvatting Ontwerp Warmteprogramma 2026 Diemen

De kern van het Warmteprogramma is de aanleg van collectieve warmtenetten in delen van Diemen. Naar verwachting worden deze gevoed door restwarmte uit datacenters in Diemen en Amsterdam.
In wijken waar een warmtenet minder geschikt is, stimuleert de gemeente individuele oplossingen zoals (hybride) warmtepompen of kleinschalige collectieve systemen. Alle gebouwen moeten goed geïsoleerd zijn voordat zij overstappen op een duurzame warmtevoorziening. Per wijk maken we inzichtelijk wanneer deze overstap wordt voorbereid en uitgevoerd.
Sinds 2021 is al veel in gang gezet. Bewoners hebben op grote schaal geïnvesteerd in isolatie, mede dankzij subsidies en collectieve acties. Woningcorporaties hebben met name de slechtst geïsoleerde woningen aangepakt, waardoor Diemen inmiddels een relatief hoog aandeel woningen met label A of B kent. Ook zijn VvE's actief ondersteund en krijgen bedrijven begeleiding bij verduurzaming. Voor inwoners met lagere inkomens zijn specifieke regelingen beschikbaar, zoals energiecoaches en ondersteuning bij energiebesparende maatregelen. Voor alle eigenaren zorgen we voor informatievoorziening via het energieloket Diemen en collectieve inkoopacties.
Parallel hieraan onderzoekt de gemeente verschillende duurzame warmtebronnen. Kansrijke opties zijn onder andere restwarmte van datacenters, aquathermie uit de Weespertrekvaart en het Amsterdam-Rijnkanaal en op termijn geothermie. We bereiden nu de eerste uitvoeringsplannen voor in onder andere Diemen-Zuid en Ruimzicht. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid om aan te sluiten bij een regionaal publiek warmtebedrijf, dat naar verwachting rond 2027 operationeel kan zijn. Dit is belangrijk omdat commerciële partijen momenteel terughoudend zijn met investeringen in verband met nieuwe wetgeving.

Het warmteprogramma is opgesteld in samenwerking met een brede groep belanghebbenden, waaronder inwoners, ondernemers, woningcorporaties, VvE's, netbeheerder Liander en andere overheden. Participatie is een belangrijk onderdeel van de aanpak: we betrekken bewoners met buurtbijeenkomsten, denktanks en een fysiek loket in wijken waar concrete plannen starten.
Bij het maken van keuzes hanteren we een duidelijk afwegingskader. Belangrijke principes zijn onder meer betaalbaarheid voor bewoners en bedrijven, het aansluiten op natuurlijke onderhoudsmomenten, eerst isoleren, en een voorkeur voor collectieve oplossingen waar dat efficiënt is. Daarnaast houden we rekening met netcongestie, klimaatadaptatie en het gebruik van duurzame bronnen. Houtige biomassa sluiten we uit.

De uitvoering van het programma is opgedeeld in drie fasen. In de periode 2025–2030 ligt de nadruk op het versnellen van isolatie en het starten met warmtenetten. In de jaren 2030–2035 gaan we door met het aanleggen van warmtenetten en ronden we de isolatieopgave grotendeels af. In de laatste fase, 2035–2040, bekijken we of we de resterende buurten kunnen aansluiten op een warmtenet. Waar nodig zetten we individuele oplossingen in.
De impact van de warmtetransitie verschilt per oplossing. Middentemperatuur-warmtenetten vragen relatief weinig aanpassingen in woningen, individuele warmtepompen vragen meer ruimte. In de openbare ruimte zijn nieuwe kabels, leidingen en gebouwtjes met installatie nodig. Dit vraagt om een zorgvuldige afstemming met andere ruimtelijke opgaven.

De gemeente vervult in deze transitie een regierol. Bewoners en bedrijven maken uiteindelijk zelf keuzes over hun alternatieve warmtevoorziening. Samenwerking met partners is essentieel om de benodigde infrastructuur en voorzieningen te realiseren.
De voortgang van het programma wordt jaarlijks gemonitord. In 2030 volgt een integrale evaluatie en actualisatie van het programma.
Met dit warmteprogramma zet Diemen een duidelijke en realistische koers uit naar een duurzame, toekomstbestendige en aardgasvrije gemeente in 2040.

Samenvatting plan-MER Warmteprogramma Diemen

Het plan-MER brengt in beeld wat de gevolgen zijn van de verschillende keuzes voor natuur, bodem, water, geluid en de woonomgeving. Zo kunnen we goed onderbouwde beslissingen nemen.
In het plan-MER zijn verschillende manieren vergeleken om woningen zonder aardgas te verwarmen. Dit zijn warmtenetten (collectieve systemen) en warmtepompen (individuele oplossingen). Bij warmtenetten wordt warmte via leidingen naar woningen gebracht, bijvoorbeeld met restwarmte van datacenters. Bij warmtepompen wordt per woning warmte uit de lucht of de bodem gehaald.
Het plan-MER laat zien dat elke oplossing voor- en nadelen heeft. Warmtenetten zijn vaak geschikt voor wijken met veel gestapelde woningen. Maar de aanleg kan tijdelijk overlast geven, zoals geluid, graafwerkzaamheden en verstoring van de bodem. Ook is er veel ruimte nodig in de ondergrond. Warmtepompen hebben minder impact op de bodem, maar vragen meer verzwaring van het stroomnet en kunnen in dichtbebouwde buurten veel geluid maken.
Belangrijke aandachtspunten zijn onder andere:

- Mogelijke schade of verstoring van bodem en grondwater bij werkzaamheden;
- Effecten op natuur en dieren;
- Tijdelijke verslechtering van de luchtkwaliteit tijdens de aanleg;
- De zichtbaarheid van installaties in de wijk.

Veel van deze effecten kunnen worden beperkt door goede voorbereiding en slimme maatregelen, zoals stiller materieel, betere isolatie van leidingen en zorgvuldige inpassing in de openbare ruimte.
De belangrijkste conclusie is dat aardgasvrij wonen mogelijk is, maar dat dit wel gevolgen heeft voor de omgeving. Door per buurt zorgvuldig te kiezen en rekening te houden met het milieu, kunnen we deze gevolgen zoveel mogelijk beperken.

Vervolg

We publiceren het Ontwerp Warmteprogramma en het plan-MER in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en leggen het zes weken ter visie. Ook leggen we het plan-MER voor advies voor aan de onafhankelijke Commissie m.e.r.
Na de tervisielegging maken we een nota van zienswijzen en passen het Warmteprogramma daarop aan waar nodig.
In november 2026 stelt het college het Warmteprogramma Diemen 2026 definitief vast.

Ter inzage in iBabs:

Bijlage 1: Ontwerp Warmteprogramma Diemen 2026
Bijlage 2: plan-MER Warmteprogramma Diemen

- EINDE -